

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΥΡΑΝΤΑΣ

“Να δούμε ξεκάθαρα και ορθά τους ρόλους μας ως γονείς, δάσκαλοι, επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, σύζυγοι, ερασιτέες, κυρίως ως πολίτες”

Το βιβλίο “Αν μ’ άφηνες τη λέξη να σου μάθω”, που παρουσιάστηκε λίγες μέρες πριν στον Βόλο σε πολυπληθές κοινό, είναι η αφορμή της συζήτησής μας με τον καθηγητή Δημήτρη Μπουραντά. Το βιβλίο αποτελεί τη συνέχεια του πολυδιαβασμένου και πολυβραβευμένου “Όλα σου τα ‘μαθα μα ξέχασα μια λέξη” που γράφτηκε μια δεκαετία πριν.

Συνέντευξη:
**ΧΑΡΙΤΙΝΗ
ΜΑΛΙΣΣΟΒΑ**

“Αν μ’ άφηνες τη λέξη να σου μάθω”, ο τίτλος του νέου σας βιβλίου, που αποτελεί τη συνέχεια του πολυδιαβασμένου (9 χρόνια μετά) “Όλα σου τα ‘μαθα μα ξέχασα μια λέξη”. Πείτε μας λίγα λόγια”.

Το “Αν μ’ άφηνες τη λέξη να σου μάθω” αποτελεί μία ανατρεπτική και συγκλονιστική συνέχεια του “Όλα σου τα ‘μαθα, μα ξέχασα μια λέξη αφού ανατρεπτική ήταν και η πορεία της πατρίδας μας την τελευταία δεκαετία. Σήμερα χρειαζόμαστε περισσότερες ιδέες, γνώσεις και διδάγματα για να ζήσουμε καλά σε τούτους τους ταραγμένους και δύσκολους καιρούς. Αυτά προσπαθώ να δώσω στους αναγνώστες μέσα από τις δύο κύριες και παράλληλες ιστορίες, πολιτική και ερωτική, καθώς και μέσα από τις επιμέρους οι οποίες όλες βεβαίως συνδέονται μεταξύ τους.

Τι άλλαξε στους ήρωές σας μετά από μία δεκαετία;

Οι ήρωες ως ενεργοί πολίτες, σε αυτή τη δύσκολη δεκαετία, με βάση τις θεμελιώδεις αξίες τους ακολουθούν διαφορετικούς πολιτικούς δρόμους, πράγμα που καταστρέφει και την ερωτική τους σχέση. Έτσι η συμπεριφορά του ενός μας μαθαίνει τι είναι σωστό να κάνουμε και του άλλου ποια λάθη πρέπει να αποφύγουμε αν θέλουμε να ζήσουμε καλά και διαρκώς ενισχυμένοι σε μία κοινωνία συνοχής και ευημερίας.

Η δεκαετία αυτή ήταν η περίοδος κατά την οποία όλα ανατράπηκαν στην Ελλάδα. Ποιο στοιχείο του χαρακτήρα των Ελλήνων αλλοίωσε (κακώς) η κρίση που βιώνει η χώρα μας;

Δεκαετίες τώρα ξεχάσαμε τις σωστές αξίες μας και τις αντικαταστήσαμε με άλλες που μας

οδήγησαν στην οικονομική, πολιτική, κοινωνική και εθνική χρεοκοπία. Χάσαμε τις αξίες της αλήθειας, της εντιμότητας, της υπευθυνότητας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της υγιούς επιχειρηματικότητας, της εργατικότητας, το φιλότιμο. Κάναμε θεότιπα την απόκτηση και κατανάλωση υλικών αγαθών και ξεχάσαμε τον άνθρωπο. Οι επιλογές και συμπεριφορές μας προσδιορίστηκαν από την ύβρη που σημαίνει ότι υπερεκτιμήσαμε τις δυνατότητες μας, αισθανθήκαμε Θεοί και αυτό μας οδήγησε σε αλαζονεία, επιθετικότητα, αοέβεια και αυθάδεια απέναντι στους προγόνους, τη φύση, τις θεμελιώδεις αξίες και τους ανθρώπους. Ξεχάσαμε ότι μετά την Ύβρη επέρχεται η Νέμεσις, δηλαδή η τιμωρία των “Θεών”.

Έτσι μετά από τόσες ευκαιρίες που είχαμε τα τελευταία τριάντα χρόνια καταντήσαμε το παγκόσμιο παράδειγμα προς αποφυγή, με ένα μέρος της κοινωνίας σε εξαθλίωση, με το τρίτο μεγαλύτερο μεταναστευτικό κύμα στην ιστορία, με τεράστια ανεργία και χωρίς καμία αχτίδα αισιοδοξίας για το μέλλον των παιδιών μας.

Και πού μας βοήθησε να βελτιωθούμε;

Για να βελτιωθούμε οφείλουμε να κοιταχθούμε στον καθρέφτη

Οι διαλέξεις σας είναι ένας πρωτότυπος (με μεγάλη απήχηση) τρόπος να παρουσιάσετε τα βιβλία σας. Τι σας οδήγησε να το κάνετε;

Νομίζω ότι κάθε παρουσίαση βιβλίου πρέπει να προσθέτει αξία στους ανθρώπους και όχι να γίνεται για να πουληθούν βιβλία, μέσα από παρουσιαστές που πάντα λένε καλά λόγια για τον συγγραφέα και το βιβλίο του. Εγώ έχω την τύχη ως καθηγητής να μπορώ μέσω των διαλέξεών μου να εκλαϊκεύω επιστημονικές γνώσεις που είναι χρήσιμες για όλους μας. Έτσι επέλεξα να κάνω διαλέξεις όπως άλλωστε κάνω διαρκώς και χωρίς αμοιβή σε Λύκεια, Συλλόγους και άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ανεξαρτήτως των βιβλίων μου.

Είχατε προβλέψει την κρίση; Υπήρχαν σημάδια της επερχόμενης φθοράς;

Τα σημάδια της ευθείας πορείας προς τον πάτο υπήρχαν πολλές δεκαετίες πριν και έγιναν πολύ έντονα πριν δέκα χρόνια. Με άρθρο μου στην Ελευθεροτυπία στις 9/1/1992 και με τίτλο “Ο κύκλος των χαμένων α-

ξιών” τα είχα επισημάνει. Εκτός από εμένα, πολλοί άλλοι και πολύ νωρίς έβγαζαν κραυγές αγωνίας για την καταστροφική πορεία. Η μουσική όμως στον πάρτι που είχαμε στον Τιτανικό έπαιζε πολύ δυνατά και κανείς δεν μας άκουγε.

Θεωρείτε ότι υπάρχει τρόπος να μνηολοθήσουμε περισσότερα;

Προηγούμενος, ανέφερα την βασική προϋπόθεση. Στο νέο μου βιβλίο υπάρχουν όλα όσα πρέπει να κάνουν οι πολιτικοί και οι πολίτες. Δυστυχώς όμως δεν είμαι αισιόδοξος ή καλύτερα είμαι αισιόδοξος στην καρδιά και απαισιόδοξος στο μυαλό.

Έλλειψη επάρκειας, σκοπιμότητα ή λάθος χειρισμοί είναι αυτά που μας οδήγησαν ως εδώ;

Τα λάθη όταν γίνονται μια φορά είναι ανθρώπινα και μας οδηγούν σε μάθημα. Τα διαρκή λάθη όμως έχουν ως αιτία την ανενητιμότητα, την αλαζονεία, την έλλειψη κοινωνικής ευθύνης, το ατομικό και όχι το κοινό καλό κατά τον Αριστοτέλη. Αυτά είναι τα αίτια και όχι η έλλειψη επάρκειας, διότι ο Έλληνας ομολογεί διαθέτει εξαιρετικούς και

πολλούς ανθρώπους που ξέρουν και μπορούν να κάνουν τα σωστά πράγματα σωστά και να εξασφαλίζουν την ανάπτυξη, την αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών, όπως του κράτους, της Δικαιοσύνης, της Υγείας, της Παιδείας, των Δημοσίων Επιχειρήσεων κλπ.

Πόσο σημαντικό είναι να προλαβαίνουμε μη αναστρέψιμες καταστάσεις;

Αυτό δεν είναι απλά σημαντικό αλλά είναι όρος επιβίωσης. Την προνοητικότητα μας την έχουν διδάξει οι αρχαίοι πρόγονοί μας. Όμως δεν αρκεί μόνο να προβλέπουμε. Ταυτόχρονα πρέπει να δημιουργούμε το μέλλον. Συχνά δεν μπορούμε να προβλέψουμε το μέλλον. Μπορούμε όμως να το δημιουργήσουμε.

Ποια αξία θεωρείτε αδιαπραγμάτευτη;

Ο σεβασμός στον άνθρωπο. Αυτή η αξία αποτελεί τη βάση μας τότε από αυτή πηγάζουν άλλες σημαντικές αξίες όπως η αλήθεια, το ήθος, η δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, συμπόνια, ενσυναίσθηση, συνεργασία, συνέπεια, υπευθυνότητα, ο σεβασμός στη φύση και άλλες.